

Fremgang og udfordringer

Pensionskassen oplevede generel fremgang i 2010, men bestyrelsesformand Jesper Gulev Larsen forudser en række store udfordringer, bl.a. implementering af nye krav fra EU

Bestyrelsesformand apoteker Jesper Gulev Larsen – vi skal både have fokus på afkast og omkostninger (Foto: Kaj Bonne)

På mange måder blev 2010 et omstillingsår for Pensionskassen for Apotekere og Farmaceuter, (PAF), som nu er kommet igennem finanskrisen og igen begynder at se fremad. Vi skal dog ikke tro, at de foregående års krise vendes til en stor fremgang på meget kort sigt, sagde bestyrelsesformand, apoteker Jesper Gulev Larsen, da han aflagde mundtlig beretning på den ordinære generalforsamling i Pensionskassens lokaler på Frederiksberg den 28. april.

Han pegede på, at mange finansielle virksomheder som følge af krisen har haft betydelige økonomiske problemer, som har kostet nogle af dem livet. Når den slags sker, vil myndigheder typisk stille større krav til de enkelte virksomheder, så kontrollen skærpes, krav til indberetninger øges og arbejdet i bestyrelsen bliver reguleret i endnu højere omfang.

Med andre ord begrænses vores handlefrihed, sagde bestyrelsesformanden, som slet ikke var i tvivl om, at der vil være betydelige udfordringer for en lille pensionskasse som PAF. Bl.a. skal EU-reglerne om solvens "Solvency 2" efter planen implementeres i 2013, og sidste år skulle pensionsbranchen gennemføre de såkaldte QIS5-beregninger, som viste, at Pen-

sionskassen har det nødvendige kapitalgrundlag for at leve op til forventede nye regler.

På investeringssiden har bestyrelsen vedtaget en ny risikomodell, som opfylder kommende EU-krav på området. Der og også besluttet et nyt bonusregulativ. Desuden arbejdes konstant med en eventuel justering af pensionsordningen, ligesom overvejelser om fremtidige samarbejdspartnere stadig pågår, så der løbende vil ske ændringer i hele Pensionskassens måde at fungere på. Bestyrelsen har diskuteret forskellige løsningsmodeller – lige fra at overføre hele bestanden til et forsikringselskab, indlemmelse i et andet administrationselskab eller til at fortsætte som nu.

Sidst men ikke mindst holder bestyrelsen et meget vågent øje med Pensionskassens omkostninger, som helst skal holdes i ro. Omkostningen pr. medlem udgør 1.036 kr.. Det er 103 kr. højere end det korrigerede tal for 2009, men 322 kr. mindre end i 2008.

Ved udgangen af 2010 udtrådte Pensionskassen for Værkstedsfunktionærer af administrationssamarbejde med PAF og PFF, hvilket betyder færre til at deles om de daglige omkost-

– fortsat fra forsiden –

ninger og dermed øget løbende fokus på, om tingene kan gøres på en anden og billigere måde. Bestyrelsen er dog samtidig bevidst om, at omkostninger ikke er det eneste, der skal ses på, fordi investeringsafkastet i sidste ende altid vil være det afgørende for en pensions størrelse.

Succes med forsigtig strategi

Jesper Gulev Larsen kunne da netop også glæde sig over et positivt investeringsresultat på 9,7 pct. før skat. Bundlinjen i 2010-regnskabet, hvis balance nu er tæt på at runde den magiske milliard, blev næsten 30 mio. kr., så det igen blev muligt at regulere bl.a. de kollektive bonuspotentialer i positiv retning – for 2010 med tæt på 8 mio. kr.

Stærke medvirkende årsager til at skabe gode økonomiske resultater er også – udover den generelle fremgang på de finansielle markeder – en forsigtig investeringspolitik og stærk og konstant fokus på omkostningssiden.

Pensionskassens investeringspolitik tager udgangspunkt i de eksisterende pensionsforpligtelser, og bestyrelsen fastlægger et acceptabelt risikoniveau, som betyder, at Pensionskassen kan holde til et såkaldt katastrofescenario hvert 200. år.

Uanset størrelsen af Pensionskassens garantier vil den gennem 10 år succesfulde og forsigtige investeringspolitik blive videreført, understregede bestyrelsesformanden.

Den gode udvikling betyder også, at kontorenten i 2011 igen er kommet tilbage til 4,5 pct. efter at have været nede på 3 pct. i 2009 og 2010.

Også på medlemsområdet er der fremgang at spore. Siden 2006 er der kommet 157 nye medlemmer til. I samme periode er antallet af medlemmer, der får udbetalt pension steget med 44 personer til i alt 299.

Selvom vi ikke forventer, at medlemstallet vil stige radikalt de kommende år, vil pensionsindbetalingerne udvikle sig positivt de kommende år som en følge af den almindelige lønudvikling, forudser Jesper Gulev Larsen.

Ligesom i det øvrige samfund lever også Pensionskassens medlemmer længere i forhold til tidligere, og Pensionskassen har derfor for nylig anmeldt et nyt markedsværdigrundlag, der tager højde for den generelle levetidsforøgelse.

Afslutningsvis rettede bestyrelsesformanden en tak til samarbejdspartnere, bestyrelse og Pensionskassens medarbejdere for et godt samarbejde i 2010 – et samarbejde, han ser frem til fortsætter i årene fremover.

Noter

- Der var ikke valg til bestyrelsen på dette års generalforsamling. Bestyrelsen har konstitueret sig og genvalgt apoteker Jesper Gulev Larsen som formand. Rikke Løvig Simonsen blev i starten af 2011 genvalgt for en ny 4-årig periode. Bestyrelsen består af:
Udpeget af PharmaDanmark: Direktør Arne Kurdahl, (næstformand)
Udpeget af Danmarks Apotekerforening: Apoteker Per Wijngaard.
Udpeget af de 2 foreninger i fællesskab: Cand. merc. Bjarne Fabienke
Valgt ved urafstemning: Apoteker Jesper Gulev Larsen, (formand), cand. pharm. Steffen Bager, apoteker Ole Stjärnqvist og cand. pharm. Rikke Løvig Simonsen.
KPMG Statsautoriseret Revisionspartnerselskab blev genvalgt som revisor. Næste års ordinære generalforsamling holdes i København.
- Pensionskassen leverer stadigvæk ikke informationer til PensionsInfo, hjemmesiden hvor det er muligt at få et overblik over alle sine pensionsforhold. PensionsInfo har erkendt, at deres løsning til mindre pensionskasser er for dyr og arbejder derfor på en anden løsningsmodel, som forventes at kunne tages i brug inden udgangen af 2011. Pensionskassen ser frem til at kunne "komme på", så snart PensionsInfo har deres tilrettede system klar.
- Finanstilsynet var i slutningen af 2010 på ordinær inspektion i Pensionskassen for at gennemgå alle centrale områder i administrationen. Resultatet blev, at tilsynet ønskede nogle forretningsgange opdateret, og at der skulle udarbejdes en kapitalplan og en kapitalnødplan med fremskrivning af Pensionskassens udvikling. Desuden pålagde Finanstilsynet Pensionskassen at justere medlemmernes levetidsforudsætninger, da levealderen generelt er stigende. Tilsynet hæftede sig også ved Pensionskassens omkostninger. Myndighedskravene vil blive skærpet de kommende år, hvilket vil betyde øgede omkostninger. Finanstilsynets bemærkninger til Pensionskassens administration fremgår af PAF's hjemmeside.
- Ifølge en ny lov fra december 2010 skal generalforsamlingen godkende Pensionskassens lønpolitik. Pensionskassen har dog ingen direkte aflønning af medarbejdere, som aflønnes gennem aftalen med Farmapension A/S, der ikke anvender incitamentsaflønning.
- I løbet af 2010 har bestyrelsen arbejdet med muligheder for at reducere i antallet af pensionsordninger. På et seminar i starten af 2011 blev det belyst, at der tilsyneladende er muligt at få én eller anden reduktion i antallet igennem, hvis Pharmadanmark og Danmarks Apotekerforening opnår enighed omkring dette. Derfor vil der henover sommeren ske et udredningsarbejde, som forhåbentligt munder ud i konkrete forslag. Eventuelle ændringer vil dog først blive gennemført efter en større informationskampagne over for medlemmerne.
- Pensionskassens omkostningsnøgletal har gennem en årrække været påvirket af Pensionskassens afskrivningsandel på Farmapensions medlemssystem, som stort set vil være afskrevet med udgangen af indeværende år. Det betyder, at der bliver lidt mere "luft" til at finansiere de tiltag, som myndighederne vil stille krav om de kommende år.

Bo-udgifter faldet 40 pct.

Efter formandens beretning og direktørens regnskabsafreggelse kunne deltagerne i generalforsamlingen stille spørgsmål, som især tidligere apoteker i Randers, Svend Erik Jensen og tidligere apoteker Svend Ib Mose, Århus benyttede lejligheden til.

Der blev bl.a. spurgt, om det ikke var belastende og udgiftskrævende at administrere, at Pensionskassen skal trække afkastskat fra hvert enkelt medlem.

Direktør Peter Bache Vognbjerg kunne oplyse, at teknisk set foregår tilbageholdelsen af afkastskatten via en såkaldt hovedsporsregulering i EDB-systemet, hvilket i sig selv ikke er så omkostningskrævende. Den dyre del består i, at Pensionskassen skal skrive ud til hvert enkelt medlem og oplyse, hvad der er trukket.

Fremover vil oprettelse af den såkaldte compliance-funktion og etablering af en intern controller-funktion være de to områder, der vil belaste udgiftssiden mærkbart.

Peter Bache Vognbjerg oplyste, at Pensionskassen nok ligger i den lidt høje ende, når det gælder omkostninger pr. medlem. Men der er løbende bestræbel-

ser i gang for at holde omkostningerne så langt nede som overhovedet muligt. Bl.a. har flytningen fra Amaliegade til Frederiksberg betydet, at Pensionskassens udgifter til at bo er reduceret med 40 pct., "når vi tager det hele med". Endelig blev der lidt bekymret spurgt, om Pensionskassen kan være sikker på ikke at ende på forsiden af en avis, hvis det etiske element i investeringspolitikken skulle vise sig ikke at holde.

Det kan man iflg. Peter Bache Vognbjerg ikke være helt sikker på. Pensionskassens investeringer bliver screenet en gang om året af det svenske bureau Ethix for eventuelle "uetiske" investeringer, og hver gang sies nogle investeringsområder fra. Men helt sikker på "en smutter" kan man altså ikke være, selvom Pensionskassens rådgiver har tilsluttet sig FN's charter på området.

Der var rimelig spørgelyst blandt deltagerne på den ordinære generalforsamling i Pensionskassen på Frederiksberg, og direktør Peter Bache Vognbjerg (th) besvarede spørgsmål under debatten. (Foto: Kaj Bonne)

Regnskab

Et solidt regnskabsresultat

Overskud på knap 30 mio. kr. efter hensættelse af godt 82 mio. kr. til medlemmernes opsparing og bonus

Direktør Peter Bache Vognbjerg(tv.) præsenterede et solidt og let overskueligt "købmandsregnskab" for 2010. Bestyrelsesformand Jesper Gulev Larsen yderst th. og dirigent og advokat Saskia Krüger Larsen (Foto: Kaj Bonne)

Pensionskassens direktør Peter Bache Vognbjerg kunne fremlægge et både let overskueligt og samtidig bundsolidt "købmandsregnskab", da han på generalforsamlingen gennemgik de centrale områder i Pensionskassens økonomiske udvikling i 2010.

Det økonomiske overskud blev meget tæt på 30 mio. kr., hvilket er en fremgang på næsten 13 mio. kr. i forhold til 2009. Investeringsresultatet blev godt 73 mio. kr. efter skat, og det svarer til et afkast på 8,3 pct. ligeledes efter skat. Af årets indtægter før fordeling er godt 82 mio. kr. overført til medlemmernes opsparing og bonus, mens egenkapitalen er forøget med de knap 30 mio. kr., så den herefter er vokset til næsten 113 mio. kr.

I Berlingske Tidendes branchesam-

menligning med 27 andre selskaber og pensionskasser er 100 kr. placeret i Pensionskassen over en 10-årig periode vokset til omkring 170 kr., hvilket giver en placering helt fremme i førerfeltet over afkast på en 5.-plads lige efter Farmakonomerne på 4. pladsen, hvor 100 kr. er blevet til 178 kr.

De samlede medlemsbidrag steg til 62 mio. kr. fra knap 59 mio. i 2009. Renteindtægter og udbytter steg med 4 mio. til knap 19 mio. kr., og kursreguleringer steg fra 62 til tæt på 70 mio. kr. Investeringsomkostningerne faldt fra 3,3 mio. kr. til 2,7 mio. kr., så det samlede investeringsafkast før skat blev knap 86 mio. kr. – mod godt 73 mio. i 2009 - og de samlede indtægter i alt før skat løb op i 148 mio. kr. – mod godt 132 mio. året før.

På udgiftssiden faldt omkostninger til administration fra 2,3 til 2,1 mio. kr., og pensionsafkastskatten steg fra 10,7 til 12,3 mio. kr.

Omkostninger pr. medlem udgør 1.036 kr., og for første gang i mange år oplevedes et fald i pensionsydelseerne fra 21,8 til 21,3 mio. kr. Faldet skyldes iflg. Peter Bache Vognbjerg ikke et antal færre pensionister, men en 3-4 udtrædelse, hvor pensionen er blevet overført til andre ordninger.

På aktivsiden steg kapitalandelene fra 6 til 7,4 mio. kr., og placeringer i investeringsforeninger voksede fra 835 til 942 mio. kr. – heraf udgør aktierelaterede investeringer 25 pct. mod 22 pct. i 2009. Øvrige værdier steg fra 24 til 40 mio. kr., tilgodehavender er fortsat 4,8 mio., mens periodeafgrænsninger faldt fra 1,9 til 1,5 mio. kr.

Passivsiden tæller ovennævnte egenkapital på knap 113 mio. kr.. De garanterede ydelser er steget fra 331 til 503 mio. kr., mens posten med fremtidige medlemsbidrag er faldet til 251 mio. kr. fra 295 mio. kr.. Posten hvilende medlemmer er faldet fra 161 til godt 106 mio. kr., og der er afsat 7,9 mio. kr. til kollektivt bonuspotentiale mod et gedigent 0 i 2009. Efter så småt at være kommet ud af den økonomiske krise, kan Pensionskassen nu begynde at bygge det kollektive bonuspotentiale op igen. Gælden voksede fra 3 til 14 mio. kr., hvilket summa summarum giver en regnskabsbalance på 996 mio. kr. mod 872 mio. i 2009.

Det fuldstændige regnskab for 2010 kan downloades fra Pensionskassens hjemmeside www.farmaceutpension.dk